

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Bohuslavou Drahošovou v právní věci žalobkyně **H. Z.**, zastoupené JUDr. Josefem Jančaříkem, advokátem se sídlem Vsetín, Na Příkopě 797, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem Praha 5, Křížová 25, k žalobě o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 16.1.2012, o starobní důchod,

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Žalobkyně se domáhala žalobou ze dne 22.3.2012 zrušení shora označeného rozhodnutí žalované a vrácení žalované k dalšímu řízení. Uvedla, že žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen ČSSZ) vydala dne 4.10.2011 pod č. j. X rozhodnutí, kterým žalobkyni přiznala starobní důchod ve výši 4952,- Kč měsíčně. Ve výši přiznaného důchodu nebyly zohledněny odpracované roky 1986 až 1988, které žalobkyně odpracovala ve Stavbě, v.d. Vsetín. Proti uvedenému rozhodnutí podala námitky, kdy uváděla skutečnosti a důkazy

svědčící o tom, že v letech 1986 až 1988 byla zaměstnána u výše uvedené organizace a za práci dostávala pravidelnou měsíční mzdu. ČSSZ svým rozhodnutím č.j. X - JS, ze dne 16.1.2012, vydaným k námitkám, rozhodla, že starobní důchod činí nově 4.944,- Kč měsíčně, tedy ještě jej snížila oproti původní výměře, od ledna 2012 pak ve výši 5.027,- Kč měsíčně. Uvedené rozhodnutí bylo doručeno 24. ledna 2012. Žaloba směřuje do celého napadeného rozhodnutí.

Žalobkyně pod bodem 2 žaloby uvedla, že důvodem přiznání starobního důchodu v napadené výši byla skutečnost, že zaměstnavatel žalobkyně - STAVBA v.d. Vsetín nedoložila za období let 1986 až 1988 (tedy za 3 roky) mzdové listy a při výpočtu výše SD tak nebyly započteny žalobkyni mzdy, které jí byly vyplaceny za uvedené období. Žalovaná při svém rozhodování vycházela ze mzdových listů, evidenčních listů důchodového zabezpečení a výplatních pásek a uvádí, že si zaměstnavatel zřejmě nesplnil své povinnosti pro účely důchodového pojištění uvedené v § 35a a násl. zák. č. 582/1991 Sb., vůči ČSSZ. Důkazy výpověďmi svědků, které žalobkyně navrhovala k prokázání trvání svého pracovního poměru a zejména vyplácení mzdy za období 1986 -1988 žalovaná odmítla provést a rozhodla na základě listinných podkladů, které měla k dispozici.

Žalobkyně dále uvedla, že byla zaměstnána od 1.10.1981 do 28.5.1992 ve STAVBĚ v.d. Vsetín. Konkrétně v roce 1985 pracovala jako referentka na zásobovacím oddělení, kde byl vedoucím náměstek pan S. H., nar.X, bytem V., Š. 1881. Na podzim roku 1985 šla na mateřskou dovolenou paní J. P., nar. X, bytem V., B. 1892 a ona byla přesunuta na její místo samostatné cenové referentky, kde pracovala až do svého nástupu na mateřskou dovolenou dne 22.12.1988. Jejím vedoucím byl pan V. R., nar. X, bytem U J. 4, N. J. Uvedené osoby mohou potvrdit, že byla zaměstnána v období od 1.1.1986 až do 22.12.1988 ve STAVBĚ v.d. Vsetín, a že za práci pobírala mzdu stejnou jako paní J. P., tedy mohou dosvědčit i výši mzdy pro účely výpočtu starobního důchodu.

Žalobkyně dovozovala, že napadené rozhodnutí bylo vydáno, aniž by bylo provedeno řádné dokazování ohledně jejích námitek. Při posouzení její žádosti žalovaná pouze neustále opakovala, že rozhodující jsou jen listinné důkazy a pokud je, byť ne vlastní vinou, žalobkyně nemá, tak nelze jejím námitkám vyhovět.

Namítala, že rozhodnout jen na základě toho, zda existují nebo neexistují potřebné písemné doklady od zaměstnavatele pro osvědčení příjmu žalobkyně v letech 1986 až 1988, je nedostačující, a v konečném důsledku poškozující žalobkyni, která nemá jinou možnost k prokázání svých tvrzení, než že chybějící listinné důkazy nahradí např. výpověďmi svědků. Dále namítala, že napadeným rozhodnutím bylo porušeno její právo na vyměření správné výše starobního důchodu a tím její právo na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří dle čl. 30 Listiny základních práva svobod a tímto rozhodnutím byla ve smyslu Čl. 36 Listiny na svých právech zkrácena.

Uvedla, že k důkazu přiložila zprávu neuroložky lékařky MUDr. K. ze dne 10.12.2009 a odkázala na svou zdravotní dokumentaci, když v tomto směru zbavila

jednotlivé lékaře mlčenlivosti o svém zdrav. stavu. Navrhovala, aby soud zrušil napadené rozhodnutí žalované a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Přípisem ze dne 23.3.2012 právní zástupce žalobkyně sdělil, že tento odstavec žaloby s danou věcí nesouvisí. Došlo k chybě v psaní, když pro podání byla použita žaloba v jiné věci, která s žalobkyní a tímto případem nijak nesouvisí. K žalobě uvedl, že žalobkyně se snažila sama zajistit potřebné doklady. Její zaměstnavatel byl již zrušen, proto se obrátila na příslušný archiv, ale ani tam nebyly potřebné doklady dohledány. Rozhodnout na základě toho, zda existují nebo neexistují potřebné písemné doklady od zaměstnavatele pro osvědčení příjmu žalobkyně v letech 1986-1988, je nedostačující v konečném důsledku poškozující žalobkyni, která nemá jinou možnost k prokázání svých tvrzení, než že chybějící listinné důkazy nahradí např. výpovědí svědků. Uvedl, že napadeným rozhodnutím bylo porušeno právo žalobkyně na vyměření správné výše starobního důchodu a tím její právo na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří dle čl.30 Listiny základních práv a svobod a tímto rozhodnutím byla ve smyslu čl. 36 Listiny na svých právech zkrácena.

Žalobkyně přípisem ze dne 22.8.2012 žádala, aby soud nařídil žalované přepočít výše jejího důchodu. Mimo jiné uvedla, že do výpočtu důchodu nejsou započteny roky 1986, 1987, 1988, protože se ztratily mzdové listy. Tato doba byla určena jako „vyloučená“ s nulovým příjmem, což jí značně poškozuje ve výpočtu výše starobního důchodu. Celé tyto roky pracovala. Odkázala na výslech svědka - vedoucího pana V. R. Uvedla, že znovu navštívili několik archivů a snažili se jakkoli dohledat listinné důkazy. Požádala ČSSZ Praha o zaslání evidenčních listů, které je nutno dle zákona 30 let archivovat, opět jí byl zaslán pouze informační osobní list. Telefonicky zjistila, že evidenční listy byly údajně skartovány a nejsou k dispozici, což je porušení zákona. V archivu ve Valašském Meziříčí prošli několik vozíků materiálů a dohledali mzdové listy z roku 1985, kdy měla 33.645 Kč, z čehož lze vyvodit, že nepracovala ZADARMO, když byla celé následné roky v zaměstnání.

Uvedla, že přepočít k důchodu v těchto letech je v roce 86 - 8,345, v roce 87 - 8,1755 a v roce 88 je přepočít 7,9932. Takže při těchto přepočtech jí nebyl vypočten důchod z několika set tisíc korun. Dále uvedla, že dokládá mzdové listy z roku 1985, z výpočtu roku 1988 % důchodová tabulka - mzda je uvedena 3.205 Kč. Základní mzda byla v r. 1986 - 2.350,- Kč, totéž v dalších letech /výpočet na mateřskou, průměr $11,37 = 12 \times 2943 = 35.280,-$. Nesouhlasí s tím, že má v těchto třech letech NULOVÝ příjem. Rozdíl v přepočtu důchodu vychází o 1.400 až 1.500 Kč vyšší, což je nezanedbatelná částka. Žádala o přepočty, nový výpočet důchodu na základě mzdových listů, výpočtu mateřského příspěvku a v konečném důsledku i zpětného doplacení důchodu, který jí náleží.

Žalobkyně dále uvedla, že navštívila rovněž lékaře a nechala si vypsát své pracovní neschopnosti a paragrafy na dítě-tyto jí lékařka vypsala z karet, potvrdila a orazítkovala. Měli ještě jednoho syna narozeného v roce 1975, takže v roce 1986

měl 11 let, paragrafy asi na tak velké dítě neměla. Syn zemřel na leukemii v roce 2002. Třetí dítě se narodilo 16.1.1989. Vyloučená doba potvrzená lékařem je v roce 1986 - 5 dnů, v roce 1987- 3 dny a v roce 1988 - 24 dnů, mateřská dovolená je od 22.12.1988.

V průběhu ústního jednání dne 24.7.2012 žalobkyně uvedla, že u Výrobního družstva Stavba nastoupila jako absolventka průmyslové školy na zakázkové oddělení dne 1.10.1982, v prac. zařazení samostatný cenový referent. V té době měla plat asi 1.800,- Kč, k čemuž náležely odměny. Tuto práci vykonávala do doby nástupu na mateřskou dovolenou paní J. P. Začala vykonávat pracovní zařazení této pracovnice. Byl jí zvýšen plat asi na 2.500,- Kč. Tuto práci vykonávala až do nástupu na mateřskou dovolenou, tj. do 22.12.1988. Pracovní poměr u Družstva byl ukončen výpovědí z její strany. Pak začala pracovat jako OSVČ. V období let 1986-1988 pracovala. Se synem A., nar. 16.1.1989 byla na mateřské dovolené od prosince 1988, měla rizikové těhotenství.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě ze dne 31.5.2012 uvedla, že napadeným rozhodnutím ze dne 16.1.2012 bylo změněno rozhodnutí ze dne 4.10.2011 tak, že od 22.10.2011 byla procentní výměra starobního důchodu snížena na Kč 2714 (dříve Kč 2722), od ledna 2012 po valorizaci zvýšena o 16% , tj. o 43 Kč na Kč 2757. Odkázala na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí, totiž že chybějící neprokázané výdělky nelze nahradit svědeckou výpovědí nebo zápočtem mzdy spolupracovníka. Uvedla, že namítanou dobu vyloučila z výpočtu vyměrovacího základu, čímž nedošlo k jeho rozmělnění. Jako doba zaměstnání byly tyto roky započteny.

Ke snížení výše důchodu, které však žalobkyně nenamítá, došlo v důsledku aplikace ust. § 16 odst. 8 ZDP, když žalobkyně požádala o vyloučení dob pojištění, kryjících se s dobou účasti na pojištění osob samostatně výdělečně činných. Pro úplnost uvedla, že dne 28.3.2012 bylo vydáno rozhodnutí o přiznání důchodu ve výši 2758 Kč (dříve 2757 Kč), neboť bylo zjištěno chybné zaokrouhlení valorizační částky. Navrhovala zamítnutí žaloby s odůvodněním, že žalobkyně ani ke dni podání vyjádření neprokázala vyšší své mzdy ve sporných letech.

II.

Krajský soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalované ze dne 16.1.2012 číslo X, jakož i obsahem připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího. Při řízení o žalobě žalobkyně přitom krajský soud vycházel z ustanovení § 65 a násl. soudního řádu správního, jakož i ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného správního orgánu (ust. § 75 soudního řádu správního).

Provedeným dokazování soud zjistil, že:

- Žalobkyně uplatnila nárok na starobní důchod žádostí ze dne 3.8.2011 sepsanou

Okresní správou sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ) Vsetín.

- OSSZ Vsetín sdělila přípisem ze dne 10.11.2009 žalobkyni, že zahájila dne 10.11.2009 řízení ve smyslu ustanovení § 6 odst. 4 písm. u) zákona č. 582/1991 Sb. OSSZ prověřila žadatelkou předložené doklady, a to potvrzení o zaměstnání a mzdové listy za rok 1989 až 1992, o době trvání výdělečné činnosti od 1.10.1981 do 28.5.1992. Na základě zjištěných skutečností za zaměstnavatele zpracovala evidenční list za období od 1.10.1981 do 28.5.1992 - evidence je neúplná. Za období od 1.1.1986 do 31.12.1988 se nepodařilo zjistit výši vyměřovacích základů.

- Dle osobního listu důchodového pojištění ze dne 14.9.2011 celková doba pojištění žalobkyně do 22.10.2011 činila 15368 dnů, tj. 42 roků a 38 dnů, po snížení náhradní doby pojištění na 80% činí doba pojištění 15246 dnů, tj. 41 roků a 281 dnů. Za období 1986-1988 nejsou uvedeny vyměřovací základy.

- Rozhodnutím ze dne 4.10.2011 ČSSZ rozhodla tak, že žalobkyni přiznala podle ustanovení § 29 odst.1 zákona č. 155/1995 Sb. od 22.10.2011 starobní důchod ve výši 4952,- Kč s odůvodněním, že výše důchodu se skládá ze základní výměry, která činí 2230,- Kč a procentní výměry, která činí 2722,- Kč.

- Proti rozhodnutí ze dne 4.10.2011 podala žalobkyně prostřednictvím OSSZ Vsetín dne 10.11.2011 námitky, ve kterých mimo jiné uvedla, že při výpočtu starobního důchodu schází vyměřovací základy let 1986-1988. V té době pracovala ve VD Stavba Vsetín. Mzdové listy se nepodařilo v archivu dohledat. Zjistila, že její bývalí kolegové (uvedla jména) tento zápočet mají. V letech 1981-1988 řádně pracovala (dále péče o syna-MD) a její výděly byly velmi dobré a jejich nezhodnocení ji zjevně ublížilo. Žádala, aby jí byla zhodnocena stejná mzda jako u paní J. P., která vykonávala stejnou profesi (práci cenařky) jako ona.

- Rozhodnutím ze dne 16.1.2012 ČSSZ rozhodla tak, že rozhodnutí ČSSZ č. j. X ze dne 4.10.2011 se zcela mění tak, že podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, se starobní důchod snižuje od 22.10.2011. Starobní důchod činí Kč 4.944,- měsíčně. Podle vyhlášky č. 286/2011 Sb. se od ledna 2012 zvyšuje: procentní výměra důchodu na 2.757,- Kč měsíčně, základní výměra důchodu na 2.270,- Kč měsíčně, starobní důchod náleží od ledna 2012 ve výši celkem 5.027,- Kč měsíčně.

V odůvodnění rozhodnutí žalovaná uvedla, že rozhodnutím č. j. X ze dne 4.10.2011 přiznala účastníku řízení od 22.10.2011 starobní důchod dle ustanovení § 29 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů ve výši 4.952,- Kč měsíčně. Dne 21.11.2011 obdržela ČSSZ podání účastníka řízení, které bylo posouzeno jako námitky. Účastníku řízení, jak

píše ve svém podání, při výpočtu starobního důchodu schází vyměřovací základy let 1986 - 1988, v té době pracoval ve VD Stavba Vsetín, mzdové listy se nepodařilo v archivu dohledat, toto družstvo bylo zcela zrušeno, v letech 1981 až 1988 řádně

pracoval a měl velmi dobré výdělky, jejich nezhodnocení pro důchodové účely mu zjevně ublížilo. Dále účastník řízení uvádí, že jeho kolegové, které jmenuje v námitkách, tento zápočet mají. Účastník řízení žádá, aby mu byla zhodnocena stejná mzda jako u spoluzaměstnankyně, kterou v námitkách jmenuje, protože vzhledem k příjmům v letech 1986-1988 a k přepočtovým koeficientům v těchto letech byl ve výpočtu důchodu maximálně poškozen.

ČSSZ v rámci námitkového řízení provedla kontrolu rozhodných skutečností, které došetřila OSSZ Vsetín a která za zaměstnavatele účastníka řízení (STAVBA V.D. Vsetín) vyhotovila dle ustanovení § 6 odst. 4 písm. u) zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, evidenční list důchodového pojištění za dobu od 1.10.1981 do 28.5.1992 pouze s dobami pojištění a bez vyměřovacích základů (hrubých výdělků), neboť nejsou archivovány mzdové listy za roky 1986 až 1988. O uvedené skutečnosti byl účastník řízení informován dopisem OSSZ Vsetín ze dne 10.11.2009. Dobu pojištění získanou účastníkem řízení u uvedeného zaměstnavatele ČSSZ již zohlednila v celkové době pojištění a pro výši starobního důchodu tuto dobu v rozhodném období vyloučila. Tím ČSSZ nerozměnila vyměřovací základy, které účastník řízení získal v dalších letech rozhodného období.

K námitkám účastníka řízení, aby ČSSZ v procentní výměře starobního důchodu účastníka řízení zhodnotila stejnou mzdu, jakou získala spoluzaměstnankyně paní J. P. jež vykonávala stejnou profesi cenařky jako účastník řízení, ČSSZ poznamenala, že této žádosti účastníka řízení vyhovět nemůže, neboť ČSSZ při zápočtu vyměřovacích základů (hrubých výdělků) musí vycházet pouze z dokladů, kterými se prokazují vyměřovací základy (hrubé výdělky) pro účely důchodového pojištění (viz § 16 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění). Jedná se o evidenční listy důchodového pojištění, mzdové listy a výplatní pásky, které výhradně pro účastníka řízení vyhotovil jeho zaměstnavatel.

ČSSZ konstatovala, že u účastníka řízení je naprosto zřejmé, že jeho zaměstnavatel (STAVBA V.D. Vsetín) nesplnil své povinnosti pro účely důchodového pojištění upravené v ustanovení § 35a a násl. zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, resp. upravené v příslušných ustanovení předchozích právních předpisů o sociálním zabezpečení, vůči ČSSZ jako příslušnému orgánu sociálního zabezpečení (rozumí se vést záznamy o skutečnostech rozhodných pro nárok na dávky důchodového pojištění, jejich výši a výplatu a předkládat tyto záznamy příslušnému orgánu sociálního zabezpečení). Nesplnění povinností zaměstnavatele účastníka řízení vůči ČSSZ nelze zhojit tím, že by ČSSZ zohlednila ve výši starobního důchodu účastníka řízení vyměřovací základy jiné osoby, i byť by šlo o spoluzaměstnance téhož zaměstnavatele.

ČSSZ dále uvedla, že v rámci řízení o námitkách provedla nový výpočet starobního důchodu účastníka řízení, který na základě přílohy č. 3 k MP č. 11/2010

vyhotovené OSSZ Vsetín požádal o vyloučení dob v letech 1997, 1998, 2003, 2007, 2009 a 2010 kryjících se s dobou účasti na pojištění osoby samostatně výdělečně činné, v důsledku čehož došlo ke snížení příjmů zahrnujících se do vyměřovacího

základu v letech 1997, 1998, 2003, 2007, 2009 a 2010. Po zápočtu výše uvedených vyloučených dob a nižších vyměřovacích základů získaných v letech 1997, 1998, 2003, 2007, 2009 a 2010 se u účastníka řízení nezměnila celková doba pojištění po snížení náhradní doby pojištění na 80% v počtu 41 roků a 281 dnů, avšak zvýšil se počet vyloučených dnů na 2887 (v napadeném rozhodnutí ze dne 4.10.2011 byl počet vyloučených dnů 2340). Na základě provedených početních operací však došlo ke snížení procentní výměry starobního důchodu účastníka řízení na částku 2.714,- Kč měsíčně (v napadeném rozhodnutí procentní výměra starobního důchodu byla vypočtena ve výši 2.722,- Kč měsíčně).

ČSSZ účastníku řízení tímto rozhodnutím snížila starobní důchod od 22.10.2011. K přepočtu starobního důchodu ČSSZ poznamenala, že výše důchodu se skládá ze základní výměry a z procentní výměry. Procentní výměra důchodu se stanoví procentní sazbou z výpočtového základu, který činí po zápočtu nižších vyměřovacích základů za roky 1997, 1998, 2003, 2007, 2009 a 2010 částku 4.413,- Kč. Jeho výše odpovídá osobnímu vyměřovacímu základu 4.413,- Kč za roky 1986-2010. Procentní výměra starobního důchodu ke dni 22.10.2011 za 41 roku pojištění činí 61,50% výpočtového základu, což odpovídá 2.714,- Kč měsíčně. Základní výměra starobního důchodu ke dni 22.10.2011 činí 2.230,- Kč měsíčně. Celková výše starobního důchodu díky zvýšenému počtu vyloučených dob a snížených vyměřovacích základů za roky 1997, 1998, 2003, 2007, 2009 a 2010 od 22.10.2011 tak činí 4.944,- Kč měsíčně. Od 1.1.2012 se pak dle ustanovení § 3 a § 4 odst. 1 písmo a), b) vyhlášky č. 286/2011 Sb., o zvýšení důchodů v roce 2012, výše starobního důchodu zvýšila (valorizovala) na celkovou částku ve výši 5.027,- Kč měsíčně. Základní výměra tohoto důchodu se zvýšila na částku 2.270,- Kč měsíčně takto: 2.230,- plus 40,- rovná se 2.270,-. Procentní výměra tohoto důchodu se zvýšila o 43,- Kč na částku 2.757,- Kč měsíčně takto: 2.714(- děleno 100 krát 1,6 rovná se 43,- a dále 2.714,- plus 43,- rovná se 2.757,-. Součtem základní výměry důchodu a procentní výměry důchodu dojdeme k celkové valorizované částce 5.027,- Kč měsíčně (2.270,- plus 2.757,- rovná se 5.027,-).

ČSSZ napadené rozhodnutí změnila a na základě zvýšeného počtu vyloučených dob a snížených vyměřovacích základů osoby samostatně výdělečně činné ve výše uvedených letech snížila účastníku řízení jeho starobní důchod. Na základě výše uvedených skutečností ČSSZ rozhodla tak, jak je ve výroku uvedeno.

- OSSZ Vsetín přípisem ze dne 31.8.2012 oznámila ČSSZ výsledek řízení podle ustanovení § 6 odst. 4 písm. u) zákona č. 582/1991 Sb. ve věci žalobkyně. Vzhledem k tomu, že mzdové listy za roky 1986 až 1988 nelze v archivu dohledat, OSSZ předložila 1. návrh na stanovení hrubého výdělku za uvedené roky, a to tak, že za rok 1986 by byl určen hrubý výdělek 33.640,- Kč při počtu vyloučených dob 5 dnů, za rok 1987 by hrubý výdělek byl určen částkou 33.532,- Kč, při počtu vyloučených dob 6 dnů a za rok 1998 by byl stanoven hrubý výdělek 32.465,- Kč, při počtu

vyloučených dob 21 dnů. Dále podala 2. návrh tak, aby za rok 1986 až 1988 byla stanovena stejná mzda, jakou získala spoluzaměstnankyně paní J. P., která vykonávala stejnou profesi (tento návrh ČSSZ zamítla).

- Svědek V. R. vypověděl, že v letech 1986-1988 pracoval jako vedoucí útvaru, později MTZ a později obchodního útvaru v pracovním zařazení vedoucí. Měl zhruba 20 podřízených. Pokud se jedná o žalobkyni, pak tato nastoupila jako cenařka k útvaru MTZ, asi v polovině roku 1984, dělala plánované ceny materiálu. Pracovala do doby odchodu na mateřskou dovolenou. Sám odešel ze Stavby Vsetín v r. 1990. Domníval se, že žádná jiná pracovnice či pracovník nebyli určeni k jejímu zastupování, pokud to bylo nutné, práci za ni vykonal sám. K ukončení pracovního poměru žalobkyně se nevyjádřil s tím, že v té době již na stejném pracovišti, jako ona nepracoval.

Pokud jde o platové poměry svědek uvedl, že pracovník dostal dekret se základním platem plus výši prémie. Za dobu, co byl zaměstnán u stejného podniku jako žalobkyně, vždy byly prémie, byli špičkové družstvo. K platu náležely podíly podle výsledku. Hospodářské výsledky měli vynikající, takže podíly byly ve značné výši. Družstvo zaniklo rozdělením na pět jednotek. Domníval se, že doklady byly likvidovány a nebyly převáděny do žádného archivu. V 90 letech, kdy došlo k rozdělení družstva, již byl na závodě Nový Jičín, v té době Nový Jičín nebyl závod ale podnik Stavbař, výrobní družstvo Nový Jičín. Pokud se jedná o listinné doklady z jeho předchozího pracoviště, pak tyto si vyžádal a byly mu zaslány. Jak bylo naloženo s doklady ostatních pracovníků, neví. Nevzpomínal si, že by se při rozdělení družstva řešily administrativní otázky, otázky zaměstnanců apod. Posledním předsedou družstva byl J. K., který se podílel na likvidaci družstva, v současné době však s ohledem na svůj zdravotní stav není schopen podat žádnou informaci z tehdejší doby, neboť trpí závažnou chorobou, v důsledku které má potíže s pamětí.

Dále svědek uvedl, že po nástupu žalobkyně na oddělení nikdy nedošlo ke snížení mzdy, naopak základní mzda byla zvyšována. Výše čtvrtletních odměn byla dána smlouvou, byly neměnné. Jednalo se o procentuelní vyjádření odměn ze mzdy v daném období. Výše odměn či prémie se mohla pohybovat mezi 21-22%. Družstvo se rozdělilo na 5 družstev, z nichž jedno pokračovalo jako původní družstvo Stavba Vsetín. Postupem doby zaniklo a bylo vymazáno z obchodního rejstříku.

- J. P. přípisem ze dne 30.7.2012 omluvila svou neúčast u ústního jednání. Uvedla, v přípisu, který nepodepsala, že žalobkyně přestoupila z jiného oddělení před jejím nástupem na mateřskou dovolenou na její místo referenta v listopadu 1984 ve Stavbě výrobní družstvo Vsetín.

- Přípisem ze dne 30.9.2012 OSSZ Vsetín sdělila, že v archivu OSSZ Vsetín se nenacházejí evidenční listy důchodového zabezpečení, mzdové listy nebo výplatní listiny paní H. Z. za roky 1986 až 1988. Jmenovaná vykonávala výdělečnou činnost u zaměstnavatele STAVBA-výrobní družstvo, ulice 4. května

1159, 755 01 Vsetín, v době od 1.10.1981 do 28.5.1992. Vzhledem k tomu, že nebylo prokázáno dodržení postupů upravených v ustanovení § 39 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, proto bylo zahájeno řízení dle

ustanovení § 6 odst. 4 písm. u) citovaného zákona. OSSZ prověřila předložené doklady: potvrzení o zaměstnání, mzdové listy za rok 1989 až 1992, o době trvání výdělečné činnosti od 1.10.1981 do 28.5.1992. Na základě zjištěných skutečností OSSZ za zaměstnavatele zpracovala evidenční list za období od 1.10.1981 do 28.5.1992-evidence neúplná. Dobu pojištění získanou u uvedeného zaměstnavatele, tj. za roky 1986 až 1988, kdy nelze hrubé výdělky dohledat, Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen ČSSZ) zohlednila v celkové době pojištění a pro výši starobního důchodu tuto dobu vyloučila. Proti rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 4.10.2011 podala paní H. Z. námitky, kterým nebylo vyhověno. Podle zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, k zápočtu dob zaměstnání postačuje skutečnost, že pracovní poměr zakládající účast na pojištění trval. Existence trvání pracovního poměru byla prokázána a celá doba tohoto zaměstnání byla při výpočtu důchodu hodnocena jako doba pojištěná. Při zápočtu vyměřovacích základů (hrubých výdělků za období před 1.1.1996) musí ČSSZ vycházet pouze z dokladů, kterými se výše vyměřovacích základů pro účely důchodového pojištění (viz ustanovení § 16 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., v platné znění), prokazuje. Vzhledem k tomu, že v případě paní H. Z. nelze zjistit výši hrubých výdělků postupovala ČSSZ správně, když dobu pojištění u zaměstnavatele STAVBA výrobní družstvo zohlednila v celkové době pojištění a pro výši starobního důchodu dobu za kterou se nepodařilo zjistit výše hrubého výdělku vyloučila. Při zápočtu vyměřovacích základů lze vycházet pouze ze skutečně dosažených a zúčtovaných vyměřovacích základů (hrubých výdělků, které byly doloženy např. mzdovým listem nebo výplatními páskami), nikoliv z vyměřovacích základů, kterých by zaměstnanec pravděpodobně dosáhl. Šetřením bylo zjištěno, že v obchodním rejstříku je uveden datum zápisu: 31.1.1991 - STAVBA - výrobní družstvo, rč 00031470, právní důvod zrušení: Družstvo se zrušuje ke dni 30.6.2004, a to na základě rozhodnutí členské schůze konané dne 2.6.2004 a vstupuje do likvidace (Výpis z Registru ekonomických subjektů ČSÚ v ARES - datum vzniku zaměstnavatele STAVBA - výrobní družstvo "v likvidaci": 1.1.1972). Období před 1.2.1991 není v obchodním rejstříku uvedeno a není zde také uvedeno, na jaké zaměstnavatele se družstvo rozpadlo. Z protokolu o kontrole zaměstnavatele, které jsou archivovány na OSSZ rovněž nelze zjistit, na jaké zaměstnavatele se družstvo rozpadlo. Z poznámek na evidenčních listech, které jsou evidovány na ČSSZ bylo zjištěno, že družstvo se rozdělilo od 1.2.1991 na níže uvedené zaměstnavatele: STAVBA - výrobní družstvo, IČ 00031470, STAVOKOV - výrobní družstvo, IČ 14612101, TEMPERA, výrobní družstvo Vsetín, IČ 14612071, VŠESTAV-výrobní družstvo, IČ 14612046, a od 1.1.1991 na zaměstnavatele: STAVBAŘ - výrobní družstvo, IČ 13642855 (OSSZ Nový Jičín) zaměstnavatel STAVBA - výrobní družstvo ELDZ zaměstnanců, kteří byli převedeni k výše uvedeným zaměstnavatelům předal. Zaměstnavatelé pokračovali ve vedení ELDZ, po ukončení výdělečné činnosti byly ELDZ odeslány ČSSZ prostřednictvím OSSZ Vsetín (OSSZ Nový Jičín). Kontroly plnění povinností zaměstnavatele v sociálním zabezpečení byly OSSZ Vsetín a OSSZ Nový Jičín u zaměstnavatelů provedeny. Seznamy předložených ELDZ nejsou již na OSSZ Vsetín archivovány (STAVBA –

výrobní družstvo: do 31.10.1997 - zaměstnavatel, od 1.11.1997 do 30.6.2004 - malý zaměstnavatel).

- Výrobní družstvo Stavbař přípisem ze dne 9.11.2012 sdělilo, že firma Stavbař - výrobní družstvo, Šenov u Nového Jičína, která vznikla vyčleněním z firmy Stavba výrobní družstvo, Vsetín (dále Stavba v.d.) dne 01.01.1991, obdržela od původní firmy Stavba v.d. pouze (týkající se odd. Práce a Mzdy a odd. Osobní) dokladovou a osobní dokumentaci (včetně Evidenčních listů důchodového pojištění) zaměstnanců, kteří byli ke dni 01.01.1991 v pracovním poměru k nově vyčleněnému družstvu Stavbař. I v případě, že by paní Z. pracovala na středisku Stavba Nový Jičín (budoucí vyčleněné družstvo Stavbař), její dokumentace by nebyla předána, protože ukončila pracovní poměr v roce 1988. Veškerou osobní a mzdovou agendu pro středisko Stavba Nový Jičín, do dne vyčlenění zajišťovalo osobní a mzdové oddělení Stavba výrobní družstvo Vsetín. Již dříve se na družstvo obraceli bývalí zaměstnanci Stavba v.d. Nový Jičín, kteří ukončili pracovní poměr přede dnem vyčlenění, s podobnými potřebami a jejichž dokumentace zůstala v Stavba v.d. Vsetín. Bylo zjištěno, že o archiv firmy Stavba v.d. Vsetín se stará, příp. provádí kompletaci archivu, firma KONTAKTY NP 21a.s., Spisovna, Kpt. Macha 1371, Valašské Meziříčí, příp. druhá pobočka Ve Žlíbku 1800, Praha 20 - Horní Počernice.

- Stavokov, výrobní družstvo Lhota u Vsetína sdělilo, že v archivu družstva se žádné záznamy o žalobkyně nenacházejí.

- P. J. sdělil přípisem ze dne 18.11.2012, že požadované evidenční listy důchodového zabezpečení ani jiné doklady ve věci žalobkyně se v archivu firmy nenacházejí). Zpráva není opatřena podpisem ani adresou odesílatele).

- Vedoucí spisovny DOKUMENT LOGISTIK CZ, a.s. R. K. sdělila přípisem ze dne 14.12.2012, že ve spisovém materiálu společnosti STAVBA V.D. Vsetín, který je dle smlouvy uložen ve spisovně, nejsou mzdové listy žalobkyně z let 1986-1988 založeny.

Z kopií mzdových listů (špatně čitelných) za rok 1992,1991,1990 soud bezpečně zjistil, že v r. 1989 byl základní plat žalobkyně 2.250,- Kč, náhrada mzdy v červenci činila 957,- Kč, doplňková odměna byla určena v březnu částkou 1.384,- Kč. V roce 1990 činil základní plat žalobkyně 2.250,- Kč. Na zadní straně mzdového listu za rok 1992 je uvedeno, že evidenční list byl založen, odeslán 12.8.1992. Z kopie mzdového listu (bez uvedení čitelného data) soud zjistil, že základní mzda žalobkyně činila 2.350,- Kč, k čemuž náležely prémie.

III.

Podle ustanovení § 16 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb. vyměřovacím základem pojištěnce za dobu po 31. prosinci 1995 je vyměřovací základ pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona a za dobu před 1. lednem 1996 hrubý

výdělek stanovený pro účely důchodového zabezpečení podle předpisů platných před 1. lednem 1996. Do vyměřovacího základu pojištěnce se zahrnuje náhrada mzdy, platu nebo jiného příjmu započitatelného do vyměřovacího základu pro

stanovení pojistného podle zvláštního zákona nebo hrubého výdělku náležející v případě uvedeném v § 11 odst. 2 větě šesté v kalendářních měsících, za které náležela.

Podle ustanovení § 39 odst.2 věta před středníkem zákona č. 582/1991 Sb. zaměstnavatel je povinen předložit evidenční list do 30 dnů a) ode dne zápisu údajů do evidenčního listu podle § 38 odst. 4; b) ode dne svého zániku.

IV.

Mezi účastníky bylo nesporné, že žalobkyně byla zaměstnána od 1.10.1981 do 28.5.1992 ve STAVBĚ v.d. Vsetín, přičemž v roce 1985 pracovala jako referentka na zásobovacím oddělení, a posléze v prac. zařazení samostatná cenová referentka, kde pracovala až do svého nástupu na mateřskou dovolenou dne 22.12.1988. Pro výpočet výše starobního důchodu období 1986-1988 bylo hodnoceno jako odpracovaná doba, tj. doba pojištění. Protože výdělky za období 1986-1988 nebyly prokázány, žalovaná při výpočtu výše starobního důchodu žalobkyně tuto dobu vyloučila z výpočtu vyměřovacího základu. Žalobkyně s tímto postupem nesouhlasila a jako jediný žalobní bod namítala nezohlednění výdělku na rok 1986-1988.

Protože nebylo prokázáno dodržení postupů upravených v ustanovení § 39 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., bylo zahájeno řízení dle ustanovení § 6 odst. 4 písm. u) citovaného zákona, podle kterého mohou OSSZ převzít plnění některých úkolů spojených s prováděním důchodového pojištění zaměstnanců zaměstnavatelů, kteří neplní povinnosti při provádění nemocenského pojištění a důchodového pojištění. Bylo zjištěno, že v archivu OSSZ Vsetín se nenacházejí evidenční listy důchodového zabezpečení, mzdové listy ani výplatní listiny žalobkyně za roky 1986-1988.

Za tohoto skutkového stavu dospěl soud k názoru, že žalovaná nikterak nepochybila, pokud při posuzování doby pojištění a dosažené mzdy pro vznik nároku na starobní důchod žalobkyně vycházela z evidenčních listů a potvrzení předložených zaměstnavatelem žalobkyně. Žalovaná nepřezkoumává z úřední povinnosti, zda obsah předloženého evidenčního listu odpovídá skutečnosti. Pochybnosti o správnosti údajů v evidenčním listu důchodového pojištění nelze odstranit dokazováním v rámci přezkumného řízení soudního, ale ve správním řízení vedeném u příslušné okresní správy sociálního zabezpečení dle § 6 odst.4 bod 3 zákona č. 582/1991 Sb. ČSSZ při zápočtu vyměřovacích základů (hrubých výdělků) musí vycházet pouze z dokladů, kterými se prokazují vyměřovací základy (hrubé výdělky) pro účely důchodového pojištění. Nelze-li zjistit výši vyměřovacích základů v období, ve kterém byl pojištěnec prokazatelně poplatníkem pojistného na důchodové pojištění, je třeba uvedenou dobu pro účel stanovení osobního vyměřovacího základu vyloučit. Vyloučenou dobou pro účely stanovení osobního

vyměřovacího základu je i doba, kdy má pojištěnec v období před 1. 1. 1996 prokázanu dobu důchodového pojištění ve smyslu § 13 odst. 1 zákona č. 155/1995

Sb., o důchodovém pojištění, nelze-li zjistit výši jeho hrubého výdělku ve smyslu § 16 odst. 3 věty první téhož zákona.

V případě předpisů sociálního zabezpečení, resp. důchodového pojištění není možné použít rozšiřující výklad právních předpisů. Nárok na dávku důchodového pojištění je možné přiznat jen tehdy, jsou-li splněny všechny zákonem stanovené podmínky. Rozšiřující výklad zákonných podmínek vzniku nároku by byl v rozporu se zájmy ostatních pojištěnců. Soud poukazuje na to, že ke dni vydání rozhodnutí nedošlo k odstranění rozporů ohledně hrubého výdělku žalobkyně, když žalobkyně tvrdila, že poté, co nastoupila do prac. zařazení po paní J. P., byl jí zvýšen základní plat asi na 2.500,- Kč, zatímco z předložených mzdových listů vyplývá, že v r. 1990 činil její základní plat 2.250,- Kč.

Lze souhlasit s tvrzením žalobkyně, že pokud za období 1986 až 1988 nejsou k dispozici listinné doklady o výši jejích příjmů, nejsou k dispozici evidenční listy důchodového pojištění za toto období, vzniklou situaci nezapříčinila. Byť se jedná o tvrdost zákona, soud nemá oprávnění volnou úvahou určit výši vyměřovacího základu. Podle ustanovení § 4 odst.3 zák.č. 582/1991 Sb. však ministr práce a sociálních věcí může odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, a může pověřit správy sociálního zabezpečení, aby odstraňovaly tvrdosti v jednotlivých případech.

Navrhovala-li žalobkyně, aby soud ustanovil ve věci znalce, který dopočítá příjem žalobkyně za roky 1986-1988 a následně správnou výši důchodu, pak soud tento návrh neakceptoval, neboť zákonná úprava výpočtu výše důchodu nepřipouští možnost výpočtu výše důchodu podle pravděpodobně dosaženého výdělku žadatele o dávku. Takovýto výpočet by nebyl pro účely tohoto soudního přezkumného řízení relevantní.

Pro úplnost soud dodává, že pokud žalobkyně navrhovala provedení výslechu svědkyně J.P. a S. H., pak posléze sdělila, že na výslechu těchto svědků netrvá, soud proto tento důkaz neprovedl.

Po provedeném řízení a hodnocení důkazů /§ 77 s.ř.s./ soud žalobu zamítl, neboť není důvodná /§ 78 odst. 7 s.ř.s./.

Účastníkům řízení nebyla náhrada nákladů řízení přiznána, neboť žalobkyně nebyla v řízení úspěšná a úspěšná žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona (§ 60 odst.1, 2 s.ř.s.).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne

jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 26.2.2013

JUDr. Bohuslava Drahošová
samosoudkyně